ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

The Creative Leadership of School Administrators Affecting the Academic Excellence in Schools Under Suphanburi Primary Educational Service Area Office 2

กรภัทร์ วุฒิกรวินิต[1] ดร.ภาวินี อนามัย[2] ดร.ไพรัช มณีโชติ[3]

Koraphat Wuttikornwinit[1] Dr.Pawinee Anamai[2] Dr.Pairat Maneechote[3]

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา 1) ระดับของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับของความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษา และ 3) ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา หัวหน้าบริหารงานวิชาการ และครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 419 คน โดยใช้เทคนิคการสุ่มแบบหลายขั้นตอน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ ความยืดหยุ่น วิสัยทัศน์ และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

2. ระดับของความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อแยกพิจารณารายด้าน เรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ด้านการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 4 ตัว คือ ความคิดสร้างสรรค์ ความยืดหยุ่น การมีวิสัยทัศน์ และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีประสิทธิภาพในการทำนาย ร้อยละ 55.20 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบได้ดังนี้ $\hat{Y}_{tot} = 1.308 + 0.260\ (X_3) + 0.243\ (X_2) + 0.134\ (X_1) + 0.102\ (X_4)$

คำสำคัญ: ผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษา

[1]*หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี*

[1]*Master of Education Program in Education Administration Phetchaburi Rajaphat University*

[2,3]*อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี*

[2,3]*LecturerMaster of Education Program in Educational Administration Phetchaburi Rajaphat University*

*ผู้ติดต่อ, อีเมลล์: กรภัทร์ วุฒิกรวินิต, 669191002@mail.pbru.ac.th

รับเมื่อ 19 สิงหาคม 2568 แก้ไข 30 ตุลาคม 2568 ตอบรับ 8 พฤศจิกายน 2568

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ABSTRACT

This research aimed to examine: 1) the level of creative leadership among school administrators; 2) the level of school' academic excellence and 3) the creative leadership of administrators affecting the school' academic excellence. The sample consisted of 419 participants, including school administrators, heads of academic affairs, and teachers, selected through multi – stage sampling and proportional stratified random sampling. The research instrument was a five – point Likert scale questionnaire. Data were analyzed using mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The findings were as follows:

1. The overall level of creative leadership among school administrators was high. When considering each aspect separately, ranked from highest to lowest, they were creativity, flexibility, vision, and the lowest mean score was Individualized Consideration

2. The overall level of school academic excellence of educational institutions under the Suphanburi Primary Educational Service Area Office 2 was at the highest level. When considering each aspect separately, the variables were ranked from highest to lowest as follows: Development of educational media and technological innovations, educational supervision, assessment and evaluation, while the development of the school curriculum had the lowest mean score.

3. The creative leadership of school administrators affecting the schools' academic excellence under the Suphanburi Primary Educational Service Area Office 2 consisted of four factors: creativity, flexibility, vision, and Individualized Consideration, with a predictive efficiency of 55.20 percent. The prediction equation in raw score form was as follows: $\hat{Y}_{tot} = 1.308 + 0.260(X_3) + 0.243(X_2) + 0.134(X_1) + 0.102(X_4)$

Keywords: Creative Leadership, Schools' Academic Excellence

ภูมิหลัง

การบริหารจัดการศึกษามีความสำคัญที่จะทำให้เด็กไทยมีสมรรถนะที่สามารถใช้ชีวิตอยู่ในท่ามกลางยุคที่เปลี่ยนแปลงไป การศึกษาเป็นเครื่องมือที่ดีจะพัฒนาศักยภาพเด็กไทยให้อ่านออก เขียนได้ คณิตเลขเป็น ช่วยเหลือตนเองและมีจิตอาสา รักถิ่นฐานบ้านเกิด รู้จักใช้ความรู้ความสามารถที่มี มาสร้างงาน สร้างรายได้ ประกอบอาชีพตามความถนัดของตนเอง ในการขยายตัวเข้าสู่ระดับภูมิภาคนี้ มีการแข่งขันสูง การศึกษามีความสำคัญกับประชากรไทยอย่างยิ่ง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563, หน้า 1) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ในมาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและจัดการศึกษา ทั้งด้านวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคลและบริหารงานทั่วไป มายังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาโดยตรง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545, หน้า 24)

การบริหารงานวิชาการเป็นการดำเนินกิจกรรมทุกประเภทในสถานศึกษาเพื่อปรับปรุงพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ผู้เรียนบรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (วิสา แสนเลิง และกัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์ 2565, หน้า 1240) ทั้งนี้ยังสอดคล้องกับ (ภวนันท์ชัย สวัสดิ์สละ, 2563, หน้า 15) กล่าวว่า การบริหารงานวิชาการเป็นการบริหารโดยการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้บรรลุจุดหมาย

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

และเจตนารมณ์ของหลักสูตรที่กำหนดขึ้น ซึ่งเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหาร เช่นเดียวกันกับ (ภาณุนี ดีมังกร, 2566, หน้า 2) กล่าวว่า ในการบริหารงานการศึกษาไปสู่ความเป็นเลิศมีความเกี่ยวข้องกับคำว่าคุณภาพ ความเป็นเลิศในการบริหารงานการศึกษาถือว่าเป็นสิ่งบ่งชี้ความสำเร็จสำหรับความเป็นเลิศของสถานศึกษา ซึ่งอธิบายได้ด้วยแนวคิด ทฤษฎี ความเป็นเลิศในองค์กรทางการศึกษาจะเกี่ยวข้องกับความเป็นเลิศทางวิชาการ การจัดการเรียนการสอนเป็นหัวใจสำคัญของการศึกษามีความเป็นเลิศ ได้แก่ ความเป็นเลิศในด้านการเรียนรู้ (Excellence in learning) ความเป็นเลิศในการเรียนการสอน (Excellence in teaching) และความเป็นเลิศในการนำ (Excellence in Leader) ส่วนการเป็นเลิศทางการบริหารการศึกษา ประกอบด้วย มาตรฐานด้านวิชาการของโรงเรียน การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา มีคนรับผิดชอบในการเรียนการสอน

ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาจะต้องมีการพัฒนาตนเองให้เกิดความเข้มแข็งขึ้นภายในองค์กร สถานศึกษาใดที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการนั้น จะทำให้สถานศึกษาพัฒนาและสร้างองค์ความรู้ใหม่ๆให้ครูได้พัฒนาความรู้ความสามารถของตนเองอยู่เสมอ ผู้เรียนจะได้รับความรู้ที่หลากหลายทันสมัยและนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์สูงสุดและสร้างผลงานทางวิชาการให้กับสถานศึกษาและต่อยอดความรู้พัฒนาความสามารถของตนเองในการทำงานและศึกษาต่อได้ สถานศึกษาจะต้องพัฒนางานด้านวิชาการให้เป็นแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย การจะพัฒนาประเทศชาติงานด้านวิชาการของประเทศจะต้องเจริญก้าวหน้าด้วยเช่นกัน (สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม, 2558, หน้า 7) จากการศึกษางานวิจัยของ (ศิริวัฒน์ บุญโตนด และสถิรพร เชาวน์ชัย, 2564, หน้า 396) ได้ทำวิจัยเรื่อง องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ผลการวิจัยสรุปได้ 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การบริหารงานและการพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดและพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การพัฒนาสื่อและแหล่งเรียนรู้ 4) การวัดและประเมินผล 5. การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และ 6. การนิเทศการศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ได้กำหนดค่าเป้าหมายของ O – NET ในปีงบประมาณ 2567 ดังนี้ วิชาภาษาไทยตั้งค่าเป้าหมายไว้ร้อยละ 61.31 วิชาภาษาอังกฤษ ร้อยละ16.72 วิชาคณิตศาสตร์ 15.12 และวิชาวิทยาศาสตร์ 13.42 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566 – 2570, 2566, หน้า 75) จากการศึกษาผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O – NET) ในปีการศึกษา2566 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เทียบระดับประเทศและระดับเขตพื้นที่การศึกษา พบว่า คะแนนเฉลี่ยร้อยละของระดับเขตพื้นที่การศึกษา ต่ำกว่าระดับประเทศทุกรายวิชา ได้แก่ วิชาภาษาไทยมีค่าเฉลี่ยลดลงร้อยละ –2.9 วิชาภาษาอังกฤษ มีค่าเฉลี่ยลดลงร้อยละ –1.33 วิชาคณิตศาสตร์มีค่าเฉลี่ยลดลงร้อยละ –0.22 และวิทยาศาสตร์มีค่าเฉลี่ยลดลงร้อยละ –4.05 รวมเฉลี่ย – 02.12 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568, 2568, หน้า 11) และเป้าหมายในการบริหารจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรีเขต2 จะพัฒนาสถานศึกษาให้มีครูเก่ง บริหารไปสู่ความเป็นเลิศและโดดเด่นเป็นแบบอย่างได้ ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพ จัดกิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และ RT/NT / O – NET และ PISA จัดกิจกรรมพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาครูทุกคนให้สามารถแนะแนวผู้เรียนในเป้าหมายชีวิตของตนเองได้ จัดเวทีกิจกรรมแข่งขันการอ่าน เขียน คัดลายมือ และคำนวณ ส่งเสริมกิจกรรมพหุปัญญา ดนตรี กีฬา เพื่อส่งเสริมความเป็นเลิศให้ผู้เรียน และนิเทศ ติดตามการดำเนินงานกิจกรรมของสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีงบประมาณ 2566 – 2570, 2566, หน้า 5 – 13)

จากที่กล่าวมาข้างต้นสะท้อนให้เห็นว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อผู้ร่วมงานองค์กร ภาวะผู้นำจะเป็นสิ่งที่ก่อให้เกิดความสำเร็จหรือความล้มเหลว เป็นคุณสมบัติที่ผู้บริหารพึงมี โดยจะต้องรู้จักเป็น

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ผู้สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงานร่วมกับผู้อื่น รวมถึงการทำให้สมาชิกภายในองค์กรเกิดความพึงพอใจ ร่วมมือ ร่วมแรง และร่วมใจในการดำเนินงานให้องค์กรประสบความสำเร็จไปสู่จุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ (จุฑาธิปต์ ทัพไทย, 2560, หน้า 13) ทั้งนี้ (Robert, 2006, pp. 121 – 124 อ้างถึงใน ภราดร มาซานนท์, 2561, หน้า 78) กล่าวว่า ผู้นำที่จะบริหารสถานศึกษาได้ดีนั้นจะต้องมีการคิดและตัดสินใจได้อย่างเฉียบขาด เป็นผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ที่จะนำหลักสูตรมาปรับใช้ มีวิสัยทัศน์ที่สร้างสรรค์ วิเคราะห์ความคิดของตนมีการกระตุ้นให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ โน้มน้าวใจและส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถให้ทุกคนมีเป้าหมายร่วมกัน ซึ่งคุณลักษณะดังกล่าว คือ ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์โดย (Parker and Begnaud, 2004, pp. 157 อ้างถึงใน เตือนใจ สุนุกุล, 2562, หน้า 52) ที่ได้กำหนดขอบข่ายภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์มี 3 ด้าน ประกอบด้วย วิสัยทัศน์ ความยืดหยุ่น และความสามารถในการแก้ปัญหา เช่นเดียวกันกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่นำมาใช้ในวงการศึกษาได้รับการพัฒนาโดย (Ash and Persall, 2000, pp. 15 – 22 อ้างถึงใน ณณัฐ ช่วยงาน, 2565, หน้า 42 – 43) กล่าวว่า ผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะต้องมีทักษะในการเอื้ออำนวยความสะดวก หน้าที่หลักแนวคิดนี้ ได้แก่ การทำงานแบบทีมในการสืบเสาะหาความรู้ การเรียนรู้แบบทีม การร่วมมือกันในการแก้ปัญหา การจินตนาการสร้างภาพของอนาคตที่ควรเป็น การพิจารณาตรวจสอบความเชื่อร่วมกัน การใช้คำถาม การรวบรวมวิเคราะห์และแปลความข้อมูล และยังต้องคอยกระตุ้นให้บุคลากรแลกเปลี่ยนเปลี่ยนเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ในเรื่องการเรียนการสอน

จากข้อมูลข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ซึ่งผลวิจัยที่ได้จะเป็นข้อมูลสารสนเทศที่ช่วยในการขับเคลื่อนการบริหารสถานศึกษาและพัฒนางานวิชาการของสถานศึกษาและหน่วยงานทางการศึกษาให้ก้าวหน้าต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 อยู่ระดับใด

2. ระดับของความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 อยู่ระดับใด

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศทางวิชาการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 เป็นอย่างไร

ความมุ่งหมายของการวิจัย

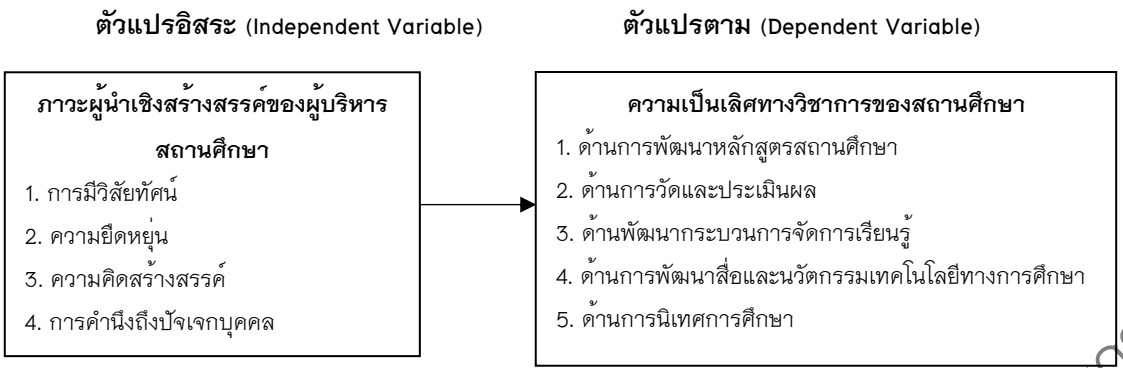
1. เพื่อศึกษาระดับของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

2. เพื่อศึกษาระดับของความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

3. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศทางวิชาการสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 จำนวน 131 โรงเรียน รวมทั้งหมด 1,335 คน ปีการศึกษา 2567

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ (Krejcie and Morgan, 1970, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2560, หน้า 43) จากนั้นผู้วิจัยทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน (multi – stage sampling) แยกโรงเรียนตามอำเภอแล้วนำมาเทียบสัดส่วนและกำหนดแบบเฉพาะเจาะจง ได้ผู้บริหาร จำนวน 127 คน หัวหน้าบริหารงานวิชาการ จำนวน 130 คน และครูใช้การสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยการจับฉลาก (Sampling Without Replacement) จำนวน 162 คน รวมทั้งหมด 419 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) และตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale)

การการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีนำส่งถึงผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์พร้อมแนบคิวอาร์โค้ดในการตอบแบบสอบถามได้สะดวกขึ้น
3. ผู้วิจัยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามและประมวลผลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟ่าของครอนบาค (cronbach's alpha coefficient) และการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ ความยืดหยุ่น การมีวิสัยทัศน์ และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล

2. ระดับของความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อแยกพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย พบว่า ได้แก่ ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ด้านการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผลและประเมินผล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

3. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า ความคิดสร้างสรรค์ ความยืดหยุ่น การมีวิสัยทัศน์ และการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ส่งผลต่อความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาร่วมกันทำนายได้ร้อยละ 55.20 มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยสามารถสร้างเป็นสมการถดถอยพหุคูณ ดังนี้

$$\hat{Y}_{tot} = 1.308 + 0.260\ (X_3) + 0.243\ (X_2) + 0.134\ (X_1) + 0.102\ (X_4)$$

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อแยกพิจารณารายด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย ได้แก่ ความคิดสร้างสรรค์ ความยืดหยุ่น การมีวิสัยทัศน์ และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล อภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 การมีวิสัยทัศน์ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันวิเคราะห์และสังเคราะห์บริบทภายในและภายนอกของสถานศึกษาเพื่อกำหนดทิศทาง เป้าหมายของการจัดการศึกษาที่มีจุดเน้นอัตลักษณ์ มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญให้สอดคล้องกับนโยบายของเขตพื้นที่การศึกษาและท้องถิ่น นำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาและความเป็นเลิศของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ขวัญฤทัย ภู่สาระ (2562, หน้า 81 – 82) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญ และตระหนักถึงการมีวิสัยทัศน์ซึ่งเป็นคุณลักษณะของผู้บริหารในการมองภาพอนาคตที่จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของสถานศึกษามุ่งสู่ความเป็นเลิศ โดยผู้นำผู้นำที่มีวิสัยทัศน์จะกล้าคิดกล้าฝัน กล้าตัดสินใจ เชื่อมั่นและตั้งมั่นในวิสัยทัศน์ร่วมกัน การมีวิสัยทัศน์รวมไปถึงการสร้างคน สร้างทีมงาน การมีสายตาอันเฉียบคม โดยมองคนในทีมที่มีแวว มีอนาคตไกล มีความคิด ความอ่าน รู้จักการใช้เวลา

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ในการบ่มเพาะคนให้มีวิสัยทัศน์ ให้มีความแข็งแกร่งทั้งร่างกายและจิตใจ แต่ผลลัพธ์นั้นคุ้มค่าเสมอ เป็นการคิดวางแผนอนาคตของทีมงาน เพื่อจะกำหนดทิศทางและจุดหมายที่ชัดเจน เพื่อที่จะมุ่งสู่ความสำเร็จในอนาคต

1.2 ความยืดหยุ่น โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารสถานศึกษาให้อิสระในการตัดสินใจของบุคลากร เปิดใจรับฟังกับความคิดเห็นใหม่ ปรับตัวตามสถานการณ์ ปัจจุบันได้ดี ไม่ยึดติดกับกฎระเบียบหรือเวลาอย่างเคร่งครัดจนเกินไป บริหารจัดการความขัดแย้งได้อย่างเหมาะสม สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี ด้วยความเข้าใจ ไว้ใจ และเชื่อมั่นในศักยภาพที่หลากหลายของบุคลากร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพร โสภิณ (2563, หน้า 141) ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีพฤติกรรมของความยืดหยุ่นผ่อนปรน สามารถปรับตัวเข้ากับสถานการณ์ ได้มีการปรับเปลี่ยนกิจกรรมตามความเหมาะสมกับเวลาและสถานที่เปิดโอกาสให้บุคลากรหรือผู้ใต้บังคับบัญชาได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

1.3 ความคิดสร้างสรรค์ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีการคิดริเริ่มสิ่งใหม่ มีไหวพริบดีในการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ ตัดสินใจได้รวดเร็ว รอบคอบ มีตัวเลือกในแก้ปัญหาหลายทิศทาง โดยใช้ความรู้และประสบการณ์เดิม พัฒนาตัวเองอยู่เสมอ ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและสร้างนวัตกรรมมาใช้ในการบริหารสถานศึกษา กระตุ้นและส่งเสริมให้ครูคิดสร้างสรรค์พัฒนานวัตกรรมการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐชนน นุรักษ์, รัฐพร กลิ่นมาลีและวีระยุทธ ชาตะกาญจน์ (2566, หน้า 107 – 108) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พบว่า ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความคิดสร้างสรรค์ แสวงหาความเป็นไปได้ใหม่ ๆ การคิดค้นและหาวิธีการแก้ปัญหาหลาย ๆ ทางมาปรับใช้ในการพัฒนาสถานศึกษาให้ดีขึ้น เปิดโอกาสให้บุคลากร ในสถานศึกษาได้แสดงความคิดเห็น นำมาปรับปรุงแก้ไขสถานการณ์ เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินงานไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ อีกทั้งยังต้องเป็นแกนนำในการขับเคลื่อนให้บุคลากรในสถานศึกษามีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์นวัตกรรม ใหม่ ๆ ในการพัฒนาสถานศึกษาให้เห็นเป็นเชิงประจักษ์และเป็นที่ยอมรับต่อองค์กรภายนอก

1.4 การคำนึงถึงปัจเจกบุคคล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารมีการเอาใจใส่บุคลากรให้ความเป็นกันเอง เข้าใจความต้องการ ความแตกต่างของบุคคล รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากร เปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถโดยมอบหมายตามความถนัดและกระจายงานอย่างทั่วถึง ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรเรียนรู้สิ่งใหม่ในการพัฒนาตนเองเพื่อบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ศมพรัตว์ เจ๊ะบ่าว, สุดาพร ทองสวัสดิ์และจรัส อติวิทยาภรณ์ (2567, หน้า 1585) ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในระบบสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร ด้านความเป็นปัจเจกบุคคล ส่งผลไปยังประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในระบบ ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษามากที่สุด ผู้บริหารสถานศึกษามีการสร้างบรรยากาศในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านนวัตกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ระหว่างครูด้วยกัน ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญกับการสร้างบรรยากาศองค์กร โดยที่มีผู้นำเป็นผู้อำนวยการในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษาและรู้จักทุกคนเป็นอย่างดีของผู้บริหาร ส่งผลต่อความสามารถในการแก้ปัญหาได้ตรงจุดและทันท่วงที

2. ระดับความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด อาจเนื่องมาจาก สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 มีการนำนโยบายไปปรับกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้มีความทันสมัยและหลากหลายมากขึ้น ส่งเสริมการอ่าน เพื่อผู้เรียนเกิดแนวทางต่อยอดองค์ความรู้ให้สูงขึ้น จัดการศึกษาเพื่อความเป็นเลิศและพัฒนาครูและบุคลากร

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ทางการศึกษาในสถานศึกษา และมีการบริหารงานไปสู่ความเป็นเลิศและโดดเด่นเป็นแบบอย่างได้ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณภาพ จัดกิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และ RT / NT / O – NET และ PISA จัดกิจกรรมพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 เพื่อพัฒนาครูทุกคนให้สามารถแนะแนวผู้เรียนในเป้าหมายชีวิตของตนเองได้ และนิเทศ ติดตามการดำเนินงานกิจกรรมของสถานศึกษา (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (2566, หน้า 5 – 13) ดังนั้นในสถานศึกษามีการบริหารงานด้านวิชาการเพื่อมุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะสถานศึกษามีการพัฒนาหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีความทันสมัยเหมาะสมกับผู้เรียน นิเทศติดตามและประเมินการใช้หลักสูตรเพื่อปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพตามจุดประสงค์ของหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ปวีณา บุทธิจักร (2564, หน้า 232 – 233) ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 21 พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21 ในด้านที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมาวิเคราะห์ก่อนสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 ท่าน จากนั้นนำมาวิเคราะห์เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนา สรุปได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน 1) ผู้บริหารควรมีการวิเคราะห์หลักสูตรแกนกลางและหลักสูตรของสถานศึกษา 2) กำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของชุมชน 3) วางแผนการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา 4) ส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัด 5) แลกเปลี่ยนองค์ความรู้ในองค์กรที่มีการปฏิบัติที่เป็นเลิศ และ6) มีการอบรมเชิงปฏิบัติการสัมมนา นิเทศติดตามการใช้หลักสูตร รวมทั้งจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ

2.2 ด้านการวัดผลและประเมินผล โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะสถานศึกษามีเครื่องมือวัดผลและประเมินผล และทำการประเมินผลทางการเรียนอย่างต่อเนื่องในระหว่างและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามสภาพจริงและมีความหลากหลายของการวัดผลและประเมินผลให้สอดคล้องกับความมุ่งหมายและตัวชี้วัดตามหลักสูตร เหมาะสมกับระดับการศึกษาและรายวิชาและผู้เรียน ข้อมูลที่ได้มีปัญหาอุปสรรค ข้อบกพร่องและหาวิธีการในการแก้ไขปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ศุภวรรณ สุธัมมา, ศุภชัย ทวี, และสาธร ทรัพย์รวงทอง (2564, หน้า 161) ศึกษาวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 พบว่า สถานศึกษาควรส่งเสริมให้ครูดำเนินการออกแบบเครื่องมือและวัดประเมินผลการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ทำต่อเนื่องสอดคล้องกับบริบทและสภาพจริง รวมถึงสนับสนุนให้ครูจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ควบคู่กับการวัดและเน้นกระบวนการปฏิบัติและผลงานของผู้เรียน ทั้งนี้ส่งเสริมให้ครูแจ้งผลการวัดและประเมินผลให้นักเรียนทราบทุกครั้งเพื่อให้นักเรียนสามารถรับรู้พัฒนาตัวเองและใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาศักยภาพอย่างต่อเนื่อง

2.3 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ จัดกระบวนการเรียนรู้ให้มีกิจกรรมที่หลากหลายให้สอดคล้องกับความสนใจความถนัดของผู้เรียนและสอดแทรกภูมิปัญญาท้องถิ่นและเครือข่ายผู้ปกครองชุมชนมามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ชนิดา ยอดสาลีและกาญจนา บุญส่ง (2559, หน้า 1120) ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในสังกัด

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2 พบว่า ปัจจัยด้านนักเรียนทำให้ผลการเรียนดีขึ้น อาจเนื่องด้วยกระบวนการจัดการเรียนรู้ ครูเป็นบุคคลสำคัญที่จะจัดกระบวนการเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ทั้ง 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้

2.4 ด้านการพัฒนาสื่อและนวัตกรรมเทคโนโลยีทางการศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการผลิต พัฒนาสื่อ ใช้สื่ออุปกรณ์ สร้างนวัตกรรมการสอน ส่งเสริมใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเหมาะสมกับยุคดิจิทัลและตัวผู้เรียน สถานศึกษาพัฒนาระบบเครือข่ายให้ครูจัดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ส่งผลพัฒนาผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนให้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ ทิศากร เมืองทอง (2567, หน้า 68) ศึกษาวิจัยเรื่อง การส่งเสริมการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนเทศบาลวัดเสมาเมืองเทศบาลนครนครศรีธรรมราช พบว่า ผลการนำเสนอแนวทางมีความเหมาะสม ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ การมีสื่อนวัตกรรมการสอนและใช้เทคโนโลยีทางการศึกษา เป็นแนวทางในการเพิ่มศักยภาพทางการเรียนของนักเรียน มีการปรับวิธีเรียนเปลี่ยนวิธีสอน สอนเป็นชิ้นงาน แบบโครงงาน ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวัดผลประเมินผลในการพัฒนาทักษะด้านการเรียนรู้ มีการประชุมถอดบทเรียน (Lesson Learned) ให้ผู้เรียนฝึกทำ AAR และถอดบทเรียน และให้ผู้เรียนนำองค์ความรู้ที่ได้จากการทำ AAR และการถอดบทเรียนไปใช้ มีการสรุปผลและรายงานผลการดำเนินงานเพื่อปรับปรุงและพัฒนา มีการเสริมสร้างภาวะผู้นำการใช้สิ่งประดิษฐ์และการพัฒนาต่อยอด จัดประกวดผลงานในแต่ละรายวิชาจากโครงงานสิ่งประดิษฐ์

2.5 ด้านนิเทศการศึกษา โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เพราะผู้บริหารให้ความสำคัญเรื่องการนิเทศการศึกษาเป็นอย่างมาก ให้คำแนะนำ ส่งเสริมสนับสนุนในการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน โดยดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น และคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับวิจัยของ อารีลักษณ์ ปุ๊กน้อย (2566, หน้า 146 – 151) ศึกษาวิจัยเรื่อง การนิเทศการศึกษาในยุควิถีใหม่ของสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษา พบว่า การนิเทศการศึกษาในยุควิถีใหม่ของสำนักงานเขตการศึกษามัธยมศึกษา ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ด้านบุคลากรการนิเทศการศึกษา 2) การวางแผนนิเทศการศึกษา 3) ด้านกระบวนการ / วิธีการนิเทศการศึกษา 4) ด้านสื่อนวัตกรรมการนิเทศการศึกษา และ 5) ด้านการสรุปและรายงานผลการนิเทศการศึกษา โดยแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรในลักษณะของชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

1.1 ระดับของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านความคิดสร้างสรรค์ ผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารกระตุ้นและส่งเสริมให้ครูใช้ความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ในการทำงาน คิดนวัตกรรมวิธีการเรียนการสอนแบบใหม่ ๆ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้ครูได้มีโอกาสใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ พัฒนานวัตกรรมด้านการจัดการเรียนรู้ ออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลาย ใช้สื่อและเทคโนโลยีให้เหมาะสม

1.2 ระดับของความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ ผลการวิจัย พบว่า สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ดังนั้น สถานศึกษาควรให้ความสำคัญ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ สนับสนุนครูให้ออกแบบกิจกรรม

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ให้หลากหลาย โดยคำนึงถึงความสนใจ ความถนัด และศักยภาพของผู้เรียนแต่ละบุคคล รวมถึงการบูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยี และนวัตกรรมที่เหมาะสมเข้ากับกระบวนการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 และส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้นอย่างยั่งยืน

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัย ครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษา

2.2 ควรศึกษาวิจัยแนวทางการในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษา

2.3 ควรวิเคราะห์องค์ประกอบของความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) 2545.* สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี. กรุงเทพฯ: บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.

ขวัญฤทัย ภู่สาระ. (2562). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้เชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. พระนครศรีอยุธยา: มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.

จุฑาธิปต์ ทัพไทย. (2560). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลสามเสน (สลากกินแบ่งรัฐบาลอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.

ชนิดา ยอดสาลี และกาญจนา บุญส่ง. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 2. *วารสารวิชาการ Veridian E–Journal, Silpakorn University*, *9*(1), 1220.

ณณัฐ ช่วยงาน. (2565). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

ณัฐชนน นุรักษ์, รัฐพร กลิ่นมาลีและวีระยุทธ ชาตะกาญจน์. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1. *วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์*, *10*(2), 107 – 108.

เตือนใจ สุนุกูล. (2562). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 2.* วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

ทิศากร เมืองทอง. (2567).การส่งเสริมการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ของผู้เรียนโรงเรียนเทศบาลวัดเสมาเมืองเทศบาลนครนครศรีธรรมราช. *วารสารครุศาสตร์ปัญญา*, *3*(3), 68.

บุญชม ศรีสะอาด และคณะ. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น.* กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.

ปวีณา บุทธิจักร. (2564). *ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ภราดร มาซานนท์. (2561). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์กับประสิทธิภาพการสอนของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

ภวนันท์ชัย สวัสดิ์สละ. (2563). *การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 26.* วิทยานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

ภาณุนี ดีมังกร. (2566). ความเป็นเลิศทางการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. *Journal of Sustainable Social Development ISSN, 1*(5), 2.

วิสา แสนเลิงและกัญญ์รัชการย์ เลิศอมรศักดิ์. (2565). การบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศในสถานศึกษา. *การประชุมวิชาการนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ ครั้งที่ 4 “GRADUATE SCHOOL CONFERENCE 2022 iHappiness: ความสุขและคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างยั่งยืนในยุคสังคมดิจิทัล.* มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา: 1240.

ศมพรัตว์ เจ๊ะบ่าว, สุดาพร ทองสวัสดิ์ และจรัส อติวิทยาภรณ์. (2567). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนในระบบ สังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชนจังหวัดสงขลา. *วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 8*(3), 1585.

ศุภวรรณ สุธัมมา, ศุภชัย ทวี และสาธร ทรัพย์รวงทอง. (2564). แนวทางการบริหารงานวิชาการโนโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2. *วารสารวิจัยวิชาการ, 4*(2), 161.

ศิริวัฒน์ บุญโตนดและสถิรพร เชาวน์ชัย. (2564). *องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร. วารสารคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร, 7*(3), 396.

สุภาพร โสภิณ. (2563). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรสมรรถนะสูงของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21.* วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

สุภัชฌาน์ ศรีเอี่ยม. (2558). การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ. *วารสารมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย, EAU heritage journal, 3*(2), 7.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต2. (2566). *แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ปีงบประมาณ 2566-2570* เข้าถึงได้จาก https://www.sp2.go.th/new/2024/02/05/แนวทางการขับเคลื่อนนโย-2/. 17 มกราคม 2567.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรีเขต2. (2566). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2566 -2570* เข้าถึงได้จาก https://www.sp2.go.th/new/2024 /03/11/แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน-2/. 2 ธันวาคม 2567.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2. (2568). *แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568* เข้าถึงได้จาก https://url.in.th/gOHYP. 2 ธันวาคม 2567.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). *แนวทางการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ในยุคดิจิทัลที่เหมาะสมกับผู้เรียนในวัยเรียน.* นนทบุรี: บริษัท 21 เซ็นจูรี่ จำกัด.

อารีลักษณ์ ปุ๊กน้อย. (2566). *การนิเทศการศึกษาในยุควิถีใหม่ของสำนักงานการศึกษามัธยมศึกษา.* วิทยานิพนธ์ ปร.ด. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.

วารสารการบริหารการศึกษาและภาวะผู้นำ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร